

11. Aldea-Martinez Billy D. How Axel Springer succeeded in it's digital transformation [Electronic resource] – Mode of access: <https://medium.com/@aldeamartinez/how-axel-springer-succeeded-in-it-s-digital-transformation-ee5d2dc7e155>. – Date of access: 10.01.2018.

12. Ansorge, K. «Bild»-Verlagschefin Donata Hopfen «Facebook ist lediglich ein Transporteur» / K. Ansorge // [Electronic resource] – Mode of access: <http://www.horizont.net/medien/nachrichten/Bild-Verlagschefin-Donata-Hopfen-Facebook-ist-lediglich-ein-Transporteur--143261>. – Date of access: 10.01.2018.

13. Rondinella, G. Donata Hopfen im Video-Interview: «Die «Bild»-Zeitung wird auch 2020 noch Meinungen beeinflussen» / G. Rondinella // [Electronic resource] – Mode of access: <http://www.horizont.net/medien/nachrichten/Donata-Hopfen-im-Video-Interview-Die-Bild-Zeitung-wird-auch-2020-noch-Meinungen-beeinflussen-156458>. – Date of access: 10.01.2018.

Пётр ДАРАШЧОНАК

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

ПЕРЫЯДЫЧНЫЯ ВЫДАННІ БЕЛАРУСКАЙ ДЫЯСПАРЫ Ў ПАЎДНЕВАЙ АМЕРЫЦЫ І АЎСТРАЛІІ

З'яўленне беларускай дыяспары ў краінах Лацінскай Амерыкі (пераважна ў Аргенціне) і Аўстраліі было звязана з чарговай хваляй эміграцыі з гістарычнай радзімы ў першай палове XX ст. Па падліках польскай даследчыкаў, з агульнай колькасці перасяленцаў у Аргенціне напрыканцы 1930-х гг. (каля 220 000) беларусаў налічвалася 20 тысяч чалавек. Імігранты атрымлівалі ўчасткі нераспрацаванай зямлі на поўначы краіны ў правінцыях Чака і Місьёнес, якія трэба было самастойна ачысціць ад лесу і хмызнякоў. Разам з палякамі, украінцамі і яўрэямі беларусы былі першапраходцамі гэтых амаль бязлюдных тэрыторый. Адлегласць да бліжэйшых суседзяў нярэдка складала некалькіх дзясяткаў кіламетраў. Але перасяленцаў гэта не палохала, з часам яны абзавяліся інвентаром, жывёлай; сталі вырошчваць на плантацыях мясцовыя культуры. Дапамагалі зводзіць канцы з канцамі нават паляванне і рыбалоўства.

У няпростых умовах жыцця беларусы імкнуліся аб'яднацца: для таго, каб захаваць родную мову, абмеркаваць навіны з Беларусі, знайсці падтрымку ў сваіх суайчыннікаў. Нацыянальная самасвядомасць у іх была, відаць, самай слабай сярод усіх грамадзян, якія прыбылі з Польшчы. Католікі часта лічылі сябе палякамі, а праваслаўныя – рускімі або беларусамі, лічачы сябе пры гэтым часткай рускага этнасу. Выхадцы з паўднёвай Брэстчыны маглі ўваходзіць ва ўкраінскія арганізацыі. Разам з украінцамі нашы суайчыннікі стварылі

першую грамадскую арганізацыю ў Аргенціне, у назве якой прагучала слова «беларускі». У 1929 г. камуністычна арыентаваныя імігранты-ўкраінцы аб'ядналіся ў Саюз украінскіх працоўных арганізацый (СУПА). У пачатку 1930-х гг. члены аддзелаў і цэнтральнага кіраўніцтва СУПА, якія былі ўраджэнцамі Заходняй Беларусі, дабіліся перайменавання арганізацыі ў СУБПА – Саюз украінскіх і беларускіх працоўных арганізацый.

У 1934 г. ў Аргенціне пад кіраўніцтвам імігрантаў-камуністаў дзейнічалі 52 аддзелы СУБПА, у якіх налічвалася каля 3 тыс. чалавек. Украінцы і беларусы ўдзельнічалі ў забастоўках, руху каланістаў, распаўсюджвалі друкаваныя выданні Камуністычнай партыі Аргенціны (КПА). Рэпрэсіі з боку ўлад (імігранты не мелі права займацца палітычнай дзейнасцю) прывялі да спынення працы СУБПА ў 1935 г. Дзейнасць нацыянальных беларускіх арганізацый у Аргенціне распачалася са снежня 1934 г., калі ў Буэнас-Айрэсе паўстала першае Беларускае культурна-асветнае таварыства «Грамада», якое ўзначаліў член КПА У. Качарга. У канцы снежня 1935 г. было створана таварыства «Культура», у студзені 1937 г. – «Таварыства бібліятэкі імя Івана Луцэвіча» (у 1941–1942 гг. яго актывісты выпускалі насценную газету «Кузня»), а ў кастрычніку 1938 г. – таварыства «Белавежа». 21 мая 1939 г. разрозненыя дагэтуль нацыянальныя суполкі аб'ядналіся ў Федэрацыю беларускіх таварыстваў і арганізацый у Аргенціне. Узначалілі яе У. Гайлевіч, М. Мярэчка і Я. Пятрушак. Пры дапамозе Федэрацыі ўзніклі беларускія таварыствы на Док-Судзе (раён Буэнас-Айрэса) і ў г. Берысо (адпаведна ў 1939 г. і ў 1941 г.).

Адным з першых выданняў гэтага часу быў «Голас Беларуса» (Буэнас-Айрэс, 1938–1943 гг.) Беларускага Культурнага Таварыства «Прасьвета». Таварыства «Белавежа» ў 1941–1942 гг. выдавала насценную газету «Зара» (рэдактар Іван Гай, выйшлі №№ 1–24). Газета «Эхо», орган Беларускай Федэрацыі беларускіх таварыстваў і арганізацый, выходзіла штотыднёва ў 1942–1943 гг., некаторыя тэксты друкаваліся на беларускай мове. Беларускімі друкаванымі органамі з'яўляліся «Новая газета» (на рускай мове) і штогоднік «Белорусский иллюстрированный календарь» (Буэнас-Айрэс, Федэрацыя Беларускіх таварыстваў і арганізацый у Аргенціне, рэдактар Апанасёнак). Выйшла 5 выпускаў: на 1941, 1942, 1943, 1944 і 1947 гг. Календар на 1948 г. выйшаў пад назвай: «Иллюстрированный календарь у выданні газеты “Наш голас”». Газета «Наш Голос» (Буэнас-Айрэс, 1945–1949 гг.) з'яўлялася органам руска-беларускай грамадскасці ў Аргенціне, выходзіла штотыднёва, асобныя артыкулы друкаваліся на беларускай мове. Напрыканцы 40-х – у пачатку 50-х гг. XX ст. выходзіў «Infarma-

cyjny Biuleten Zhurtavannia Bielarusau u Arhentine» (Буэнас-Айрэс, 1949 г., адзіны вядомы № 1 за 10 снежня), Варта адзначыць і другое з вядомых беларускіх выданняў на лацінцы – «Kamunikat. Zhurtavannie Bielarusau u Arhentine» (1952–1953 гг., № 1-2), якое рэдагаваў Валянцін Альшына. Па стане на 1 студзеня 1974 г. у Аргенціне налічвалася 10000 беларусаў, у 1985 г. – каля 5000 чалавек.

З 1948 г. ў Аўстралію пачалі перасяляцца беларускія эмігранты з лагераў для перамешчаных асоб у Германіі і Аўстрыі, колькасць якіх, па розных ацэнках, складала ад 6 да 10 тыс. чалавек. Гэтыя перасяленцы сталі стваральнікамі нацыянальнай беларускай супольнасці на зялёным кантыненте. Адным з першых цэнтраў арганізаванага грамадскага жыцця беларусаў Аўстраліі стаў г. Брысбен. Менавіта там у лютым 1950 г. узнікла аб'яднанне «Задзіночанне беларускіх ветэранаў», якое займалася арганізацыяй нацыянальных мерапрыемстваў, рэпрэзентацыяй беларусаў і Беларусі ў аўстралійскім грамадстве. Нашы суайчыннікі бралі ўдзел ў падрыхтоўцы экспазіцыі беларускага павільёна на міжнацыянальнай выстаўцы, што адбылася ў Брысбене ў сакавіку 1951 г., распаўсюджвалі брашурны з інфармацыяй пра Беларусь. У 1953 г. па мясцовым радыё адбыліся трансляцыі беларускай музыкі і радыёперадач. На працягу некалькіх гадоў жыццё беларускага асяродка ў Брысбене асвятляў часопіс «Ліснік» («Лучнік», рэдактар Д. Яскевіч), які выходзіў з 1952 па 1956 год. У 1953 г. ў Задзіночання з'явілася ўласная друкарня, у якой пачыталі свет насценны календар на 1954 г. і серыі віншавальных паштовак з выявамі беларускіх гістарычных асоб, абразамі святых.

На пачатку 1950 г. было створана Беларускае аб'яднанне ў Новай Паўночнай Валіі (Новым Паўднёвым Уэльсе), якое ў кастрычніку таго ж года была перайменавана ў Беларускае аб'яднанне ў Аўстраліі. Беларускае аб'яднанне ў штаце Вікторыі (як аддзяленне Беларускага аб'яднання ў Аўстраліі) пачало дзейнічаць з 1950 г., тады ж быў наладжаны выпуск часопіса «Новае жыццё» (выходзіў з 25 сакавіка 1950 г. г., рэдактар А. Смаль). 3 ліпеня 1951 г. выданне атрымала назву «Інфармацыйны Бюлетэнь Беларусаў у Аўстраліі» (рэдактар М. Лужынскі). Апошні вядомы № 2 (34) выйшаў у ліпені 1959 г. Першыя дзве часткі часопіса сатыры і гумару «Ёрш» выдаваўся ў Мельбурне аддзелам моладзі пры БВР (Беларускі Вызвольны Рух). У 1953–1954 гг. выйшла 8 нумароў выдання. Пазней «Ёрш» друкаваўся ў выглядзе дадатку да часопіса «На варце» (1955–1956 гг.), куды былі ўключаны яго №№ 9–12. У сярэдзіне 50-х гг. нашы суайчыннікі выпускалі бюлетэнь «Да Перамогі», орган Беларускай Народнай Грамады ў

Аўстраліі, які выходзіў на правах рукапісу ў Ньютаўне. Першы нумар бюлетэня ўбачыў свет у студзені 1955 г., а другі і апошні – у чэрвені таго ж года ў г. Сіднэй.

Архімандрыт Мадэст (Яцкевіч), вядомы арганізатар беларускага рэлігійнага жыцця ў Аўстраліі, служыў у праваслаўным прыходзе святой Ефрасінні Полацкай у Мельбурне. Гэты прыход існаваў на працягу 1960-х гг., а яго настаяцель выдаваў часопіс «Праваслаўным шляхам», які стаў адметнай з’явай беларускага рэлігійнага друку за мяжой. Яго № 1 выйшаў у 1964 г., апошні вядомы № 3 (19) – у 1970 г. Яшчэ раней выйшлі два нумары часопіса «Наша Царква» (1961–1962 гг.), рэлігійна-грамадскага часопіса праваслаўных беларусаў у Аўстраліі, які выдавала Епархіяльная Управа Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Царквы ў Мельбурне. Больш за тры дзесяцігоддзі беларускія вернікі ў Аўстраліі мелі магчымасць падпісацца на «Беларускі праваслаўны календар», выданне парафіяльнай Рады БАПЦ (Мельбурн, Аўстралія, 1960–1992 гг.). З 1961 г. яго назва друкавалася і па-англійску: «Belorussian Orthodox Calendar». Асобныя нумары календара ў 60-я гг. XX ст. былі апрацаваны архімандрытам Мадэстам.

Менавіта ў Мельбурне ўпершыню былі арганізаваны беларускія радыёперадачы ў Аўстраліі, якія прагучалі ў эфіры ў 1976–1977 гг. Створаная ў гэты час Федэральная рада беларускіх арганізацый у Аўстраліі стала прадстаўляць інтарэсы ўсіх беларусаў у краіне. Друкаваным органам Федэральнай рады быў спецыяльны «Інфармацыйны Бюлетэнь Федэральнай Рады Беларускіх Арганізацый ў Аўстраліі», які выдаваўся ў Мельбурне з 1983 па 1989 год. Усяго выйшла 8 нумароў, тэксты друкаваліся на беларускай і англійскай мовах. У г. Перце (Заходняя Аўстралія) у 1984 г. з’явілася ўласная беларуская радыёпраграма. У 1990-я гг. у жыцці беларускіх асяродкаў Аўстраліі наступіў крызіс, але поўнасьцю дзейнасць беларускай дыяспары не спынілася. Напрыклад, у Адэлаідзе эмігранты новай хвалі з Беларусі пачатку 1990-х гг. аднавілі дзейнасць Беларускага гістарычнага згуртавання і наладзілі выхад часопіса «Новае жыццё».

Па афіцыйных звестках, у пачатку XXI ст. колькасць беларусаў у Аўстраліі адзінчалася ў некалькі соцень чалавек. Рэальная колькасць нашых суайчыннікаў у Аўстраліі можа дасягаць прыкладна 1000 чалавек, якія пражываюць па ўсёй тэрыторыі краіны.

Літаратура

1. Беларускае замежжа = Белорусское зарубежье / склад. Н.А. Голубева : Дэпартамент па архівах і справаходстве М-ва юстыцыі Рэсп. Беларусь ; Нац.

архіў Рэсп. Беларусь ; Нац. гіст. архіў Беларусі ; Нац. гіст. архіў Беларусі ў Гродне ; Беларус. дзярж. архіў-музей літ. і мастацтва. Мінск : Беларус. Энцыкл. імя П. Броўкі, 2010.

2. Кіпель, В. Беларускі друк на Захадзе : бібліяграфія / В. Кіпель, З. Кіпель ; пад рэд. Ю. Гарбінскага, Л. Юрэвіча = Kipel V., Kipel Z. Belarusian Publishing in the West: a bibliography / V. Kipel, Z. Kipel ; ed. by J. Garbinski, L. Yurevich. Нью-Ёрк; Варшава, 2006.

Татьяна ДАСАЕВА

Белорусский государственный университет

ФОРМИРОВАНИЕ ПОЛОЖИТЕЛЬНОГО ИМИДЖА МЕЖГОСУДАРСТВЕННЫХ ИНТЕГРАЦИОННЫХ ОБЪЕДИНЕНИЙ

После распада СССР на постсоветском пространстве появились межгосударственные объединения Содружество Независимых Государств (СНГ), Союзное государство Беларуси и России, Евразийский экономический союз (ЕАЭС). В целом же «сегодня в мире насчитывается свыше двухсот региональных интеграционных объединений, деятельность которых, основываясь на общих интересах участников в проведении согласованной политики, нацелена на взаимовыгодное экономическое, социальное и культурное сотрудничество. Очевидным лидером евразийской интеграции на постсоветском пространстве является Союзное государство Беларуси и России» [1, с. 45], – отметил исследователь Б. Залесский.

В целях освещения интеграционных процессов в этом межгосударственном объединении структуры Союзного государства, а также органы власти Беларуси и России стали учредителями и создателями ряда СМИ наднационального уровня. Это – Телерадиовещательная организация Союзного государства (ТРО Союза), общественно-политический иллюстрированный журнал «Союзное государство», информационно-аналитический портал Союзного государства, «Союзное вече» - приложение к «Народной газете» (Минск); «Союз. Беларусь-Россия» - приложение к «Российской газете» (Москва), «Союз. Беларусь-Россия» - приложение к «Советской Белоруссии». Остановим своё внимание на последнем издании и проанализируем его отдельные публикации, чтобы иметь представление о том, как этот вид СМИ использует ресурсы информационного воздействия на различные социальные группы, формирует положительный имидж межгосударственного интеграционного объединения Союзное государство Беларуси и России.